

En reise gjennom valgflesket

Jentekjendisklining, stam- mesanking i Pakistan, rallyfrieri og utenlandske gjerningsmenn... 10. september var valgkampen over og de rød-grønne seiret. Mellem Safak Lundsten gir et skrått minoritetskvinnelig tilbakeblikk på valgflesk og daukjøtt som ble servert under kampens hete.

Av Meltem Safak Lundsten

Parasoller med partilogo er kjøpt inn, løpesedler trykt opp, valgkodene satt opp, partiledere frisert og garderoben totalt fornyet. SVs Kristin Halvorsen har til og med tatt seg tid til en svipptur til Pakistan for å spre det glade budskap om et flerkulturelt samfunn. Kanskje fikk hun frem sitt budskap og sørget for noen ekstra stemmer. Hun kan til og med ha kapret gunsten til familieoverhodet i Pakistan, som med en liten telefonsamtale til sine slektninger i Norge garanterer slektens stemmer til SV.

APs Jens på sin side, håpet kanskje på å kapre noen turbostemmer fra FrP og fridde til alle rallykjørerne under valgkampen. Høyres Erna sto på sitt og nektet å diskutere andre alternativer til statsministerstolen enn Haugdevik. Mens Bondeviks partifelle Svartstad Haugland var opptatt av å kysse ymse jentekjendiser.

Velkommen til sirkuset «stortingsvalget 2005» en rundreise mellom valgløfter, politisk retorikk, haltende argumenter og personangrep.

Politikerne frir til minoritetene. Fire uker før valget sto norske politikere nærmest i kø for å vise seg frem på den pakistanske nasjonaldagsfeiringen. Innvandrerelverne på sin side, de bryr seg egentlig ikke om valget, i hvert fall hvis vi skal tro landets aviser.

Allerede i juni startet kampen om å definere minoritetenes behov. Forslag om hvilke valgsaker innvandrere burde samle seg under kom på rekke og rad. Morsmålsundervisning, besteårsregelen (pensjonsreformen), arbeid og utdanning ble de heldige vinnerne. Diskusjonen om å samle seg eller ikke samle seg under felles politisk plattform ble starten på diskusjonene om minoriteter og stortingsvalget. Igjen ble minoriteter satt inn i en fastsatt ramme og behov definert ut i fra gruppe og ikke individ. Hvem har sagt at mine behov er de samme som kebabselgeren på hjørnet eller medisinstudenten i Tromsø?

Alle mener noe om minoriteter, men ingen vil gjøre noe. Bortsett fra FrP da! Valgkampen var godt i gang, og temaet innvandrere var nærmest fraværende i debatten. Selv Carl I. Hagen og hans disipler, som er kjent for å høste stemmer hver gang de åpner munnen og hylar opp om all elendighet som finnes i det flerkulturelle Norge, selv FrP forble tause... Inntil den smakløse valgbrosjyren «*gjerningsmannen er av utenlandsk opprinnelse*» ble distribuert. Og mediene markedsførte

det «glade» budskap helt gratis. I Dagsavisen 17. august fortalte Fatima Hanbali at hun følte seg krenket av Hagen. Mohammad Asif sier i samme artikkel at FrP tegner et falsk bilde av virkeligheten.

Til informasjon, Hagen fikk dessverre over 22 % av stemmene ved stortingsvalget og Fremskrittspartiet er dermed det nest største partiet i landet. Hvem bryr seg om at Fatima følte seg krenket og at Mohammad mente at et falskt bilde ble tegnet. Ikke 22 % av Norges befolkning i hvert fall.

Snuoperasjonen. Noen kan gifte seg med hvem de vil og få sine kjære til Norge, men ikke alle. Sirkustendensene nådde nye høyder da FrP forsto hva innholdet i partiprogrammet ville føre til for seriebigamister i Norge. Fremskrittspartiet mener «*at Norge hvert år maksimalt skal motta til sammen 1.000 mennesker fra land utenfor den vestlige kulturkrets. Dette omfatter flyktninger, asylsøkere og de som gis opphold av humanitære årsaker eller på grunnlag av familiegjenforening*».¹

Carl I. Hagen kunne under en partilederdebat informere om at partiet hadde bestemt at det magiske tallet 1.000 ikke skulle ramme norske menn som ønsker å gifte seg med kvinner utenfor den vestlige kulturkrets. Det var mange av partiets egne gode menn som ellers ville blitt rammet av partiets politikk. Og det var jo ikke meningen.

Men selv FrP skjønner at man ikke kan snakke med to tunger uten å bli straffet, dermed fant innvandringspolitisk talsmann Per Sandberg en kreativ hasteløsning på problemet: «*Første kone teller ikke, men kone nummer to og tre osv går inn i kvoten på 1.000.*»² Her lukter det dobbeltmoral av verste sort, prinsippet om likhet for loven slår sprekker og Frps fordomsfulle krefter truer Norge. Nok en gang.

Høyre setter dype spørsmål etter seg og den skumle Kåre Dasslokk. Året er 1980, undertegnede er 6 år og stortingsvalget er noen måneder unna. Som de fleste norske barn er jeg veldig glad i å stå på skøyter og benytter meg stadig av skøytebanen i nærheten. Denne dagen er det mange skumle ungdommer her, som etter hvert gir uttrykk for at de vil ha skøytebanen for seg selv. Liten, men tøff, svarer jeg «*verden er for alle*», for det hadde jeg lært på 6-årsklubben. En av guttene tar luen min og de begynner å kaste den seg imellom.

På et tidspunkt må ungdommene merket seg mitt svarte hår og mobbingen tar en ny vending. Ytringene blir rasistiske og for første gang skjønner jeg at jeg ikke er som alle andre barn i nabolaget. En av guttene kommer bort til meg, holder meg hardt i armen og sier «*bare vent til Kåre Dasslokk blir statsminister, da skal dere alle ut av Norge. Norge for nordmenn, Norge for nordmenn!*» De fortsetter å rope, mens de ler og understreker Kåre Dasslokks visjon om å kaste ut alle innvandrerne.

Gråtkvalt løper jeg hjem til mamma og pappa og forteller om han skumle Dasslokk som skal sende oss hjem. «*Dasslokk?*» sier pappa og ser

undrende på meg. De aner ikke hvem denne rasis- ten er, men kan love meg at ingen Dasslokk er statsministerkandidat for et stort parti som vil få makt til å kaste ut alle utlendinger. Det ble senere aldri snakket om Kåre Dasslokk. Høsten kom, stortingsvalget fant sted og Kåre Willock dannet regjering. Jeg på min side var lenge redd for Kåre Dasslokk og hans onde krefter og hensikt.

Året er 2005 og jeg har for lengst innsett at Dasslokk er Willock og at han ikke er så skummel. Derimot har en del av Høyres innvandrings- og flyktningpolitikk skremt meg. Spesielt vil jeg trekke frem kommunalminister Erna Solbergs ønske om hasteendringer i utlendingsloven rett før valget, nemlig tiltak mot voldelige menn som serieim- porterer ektefeller. Tiltaket er i følge partiet beregnet på å beskytte kvinner mot mishandling fra norske menn og mot utenlandske menn de ikke vil være gift med.³ Forslaget går ut på at kvinner som forsøkes hentet til Norge grunnet ekteskap, skal få tilsendt informasjon om sin tilkommende ektefel- les vandel. Videre skal vandelsattesten også beskytte mot tvangsekteskap og gjelde folk under en viss aldersgrense og fra land der man praktiserer tvangsekteskap.

Hvor blir det av hensynet til menneskerettighe- ter og likestilling? Hvorfor er det ingen som stiller spørsmål ved at loven direkte legger ansvaret for menneskes voldelighet på kvinnene selv? Hvis hen- sikten er å beskytte minoritetskvinner mot vold og overgrep, hvorfor vurderes ikke opphold på selv- stendig grunnlag for kvinnene fra dag én? Eller er hasteendringene et ledd i myndighetenes ønske om å begrense familieinnvandringen til Norge?

Uansett hensikt og omfang vil Jern-Ernas restriktive innvandringspolitikk sette dype spor etter seg og bli husket i lange tider fremover. I skrivende stund sitter valgvingerne på Soria Moria og forhandler om makt og posisjoner. Jeg håper den kommende kommunalministerens politikk vil beskytte minoritetskvinner mot vold og overgrep og ikke virke mot sin hensikt i kampen for reell likestilling.

Venstre savner en innvandringspolitikk, Arbeiderpartiet vil ha underlivssjekk av småjenter og KrF oppfordrer pakistanske foreldre til å la barna være norske. Olaf Thommesen etterlyste i Aften- posten 4. august flere arbeidsinnvandrere og flykt- ninger. Men han vil ikke kritisere Erna Solbergs politikk. «*Vi har kun en politikk som skal beskytte oss mot at folk kommer inn i landet*», sier han i samme artikkel. Riktig. Og hva har Venstre tenkt å gjøre med dette, Olaf Thommesen? Ønsker dere en mer rettferdig flyktning- og asylpolitikk og jobbe aktivt for dette nå som dere er et parti i opposisjon? Det blir spennende å se om slagordet «*frihet og felleskap*» også gjelder minoritetene i Norge.

Shabana kysser Valgerd, Shabana viser rumpa, Shabanas søsters restaurant blir skutt på. Journalistene vil ha en kommentar av Valgerd. «*Det er et stort problem at mange pakistanske foreldre prøver å isolere barna sine*» sier hun til Dag- bladet.no 25. august. Kulturministeren sier videre

at hun er svært bekymret for gettotendensene i det norske samfunnet. «Foreldrene må gi barna sine større spillerom, la barna bli nordmenn» fortsetter hun.

Nå er jeg virkelig forvirret. Hva var det Shabana mente med rumpestuntet? Hvorfor viste hun frem rumpa i Haugesund og ikke på Smugget, under boklanseringen til Krekar? Hvorfor kysset hun ikke advokat Meling og tok et kulturministerløft på Valgerd? Og hva er det Valgerd mener med at barna må være norske?

Er Shabanas rumpestunt symbolet på det norske, mens skyting på restauranten det pakistanske? Er det disse guttene Valgerd mener må bli norske? Eller er det noen andre? Og hvem skal jobbe med integrering nå? For kulturministeren mener at løsningen på integreringsspørsmål ikke ligger i å bevilge mer penger, men heller i holdningsendringer. Uten penger, intet holdningsskapende arbeid. Uten holdningsskapende arbeid, ingen endring.

Arbeiderpartiets Saera Khan vil ha egen eldreomsorg for muslimer.⁴ Hun mener videre at Valgerd tar feil når hun sier at pakistanske familier er isolerte. «Det gjelder alle innvandremiljøer» påpeker hun og fortsetter: «Det er både naivt og fordomsfullt at hun (Valgerd red.anm.) bare snakker om pakistanere.»⁵ Hva var det egentlig Khan og Haugland mente med disse utsagnene? Var de ment som oppklaring av hvilke grupper i samfunnet som lever isolert? Eller var det kanskje Hauglands måte å gi signaler om at frivillige organisasjoner kan vente seg kutt i bevilgningene? Eller prøvde Khan å samle stemmer fra eldre innvandrere ved å kreve halalmat og aviser på morsmålet til deres eldre dager.

Valgets utfall. Valgduellene er avsluttet, bode- ne pakket sammen og det rødgrønne alternativet med Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti har vunnet stortingsvalget 2005. Afshan Rafik (H) har mistet sin stortingsplass og Saera Khan (AP) har kommet inn som eneste representant med ikke-vestlig bakgrunn. Vi venter med spenning på hva den nye regjeringen ønsker å gjøre for minoritetene i Norge. Spesielt er jeg spent på om partiene vil jobbe for at Norge blir et velfungerende flerkulturelt samfunn hvor minoritetenes stemmer, engasjement og ressurser blir ivaretatt og satt pris på. Det er nå regjeringspartiene har sjansen til å føre en solidarisk innvandrings-, asyl- og flyktningpolitikk hvor menneskerettighets- og likestillingsprinsippet blir ivaretatt.

En siste oppfordring til valgvinnerne: La ikke rasismen slå rot i det norske samfunnet. Verken majoriteten eller minoritetene vil tjene på det. Tvert imot, det vil ødelegge samfunnet og gi rom for at de mørkeblå kreftene tar over styringen ved neste stortingsvalg.

1) Kilde: FrPs prinsipp og handlingsprogram 2005–2009.

2) Klassekampen, 9. september 2005.

3) Aftenpostens nettavis, 25. august 2005.

4) VG nett, 19. august 2005.

5) Dagbladet.no, 25. august 2005.